

ISSN 2617-9660

DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-1\(13\)](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-1(13))

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР СУДОВОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ З ПИТАНЬ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ

ЕКСПЕРТ: ПАРАДИГМИ ЮРИДИЧНИХ НАУК І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

EXPERT: PARADIGM OF LAW AND PUBLIC
ADMINISTRATION

№ 1 (13) – лютий 2021

Електронне наукове видання
підготовлене у науковому партнерстві
із Всеукраїнською Асамблеєю
докторів наук з державного управління

Київ
Видавництво Ліра-К
2021

Редакція

Головний редактор

Романенко Євген Олександрович,
доктор наук з державного управління, професор,
проректор Міжрегіональної Академії управління
персоналом, Президент Асамблеї докторів наук
з державного управління України, Академік
Міжнародної Кадрової Академії, Академії наук
вищої школи та Української Технологічної
Академії, Почесний доктор Національного інсти-
туту економічних досліджень Грузії,
Заслужений юрист України. Заступники головного
редактора:

Федоренко Владислав Леонідович,
доктор юридичних наук, професор,
DrHb-доктор хабілітований наук правничих,
заслужений юрист України
Кислий Анатолій Михайлович,
доктор юридичних наук, професор
Жукова Ірина Віталіївна,
кандидат наук з державного управління,
доцент

Видається з листопада 2018 року
Періодичність: 6 разів на рік + спецвипуск
Друкується за рішенням Вченої ради
Науково-дослідного центру судової експертизи
з питань інтелектуальної власності
Міністерства юстиції України
(Протокол № 25 від 05.02.2021)

Згідно Наказу Міністерства освіти і науки
України від 28.12.2019 № 1643 (Додаток 4)
журналу присвоєно категорію "Б"
в галузях юридичних наук та державного
управління

Видання включено до Google Scholar, а, також,
до міжнародних наукометричних баз: Turkish
Education Index (Турція), Polish Scholarly
Bibliography (Польща), Eurasian Scientific Journal
Index, ResearchBib.

Відповідальність за зміст, достовірність фактів,
цитат, цифр несуть автори матеріалів. Редакція
залишає за собою право на незначне редагування
і скорочення (зі збереженням авторського
стилю та головних висновків). Редакція не
завжди поділяє думки авторів та не несе
відповідальність за надану ними інформацію.
Матеріали подано в авторській редакції.
Передрук – тільки з дозволу редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Фрометівська, 2,
м. Київ, 03039 E-mail: irina.pravo@ukr.net
<http://maup.com.ua/ua/ekspert.html>

Адреса видавництва:
«Видавництво Ліра-К»
Свідцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел./факс (044) 247-93-37; 228-81-12
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net

Editorial

Editorial in Chief

Romanenko Yevgen Oleksandrovych,
Doctor of Science in Public Administration,
Professor, Vice-Rector of the Interregional
Academy of Personnel Management, President
of the Assembly of Doctors of Science in Public
Administration of Ukraine, Academician of
International Personnel Academy, Academy of
Higher Schools and Ukrainian Technological
Academy, Honorary Doctor of Economics and
National Studies of Ukraine
Honored Lawyer of Ukraine Deputy Editors:
Fedorenko Vladislav Leonidovich,
Doctor of Law, Professor, DrHb-Doctor Habilitated
Law Sciences, Honored Lawyer
of Ukraine
Kisliy Anatoliy Mikhailovich,
Doctor of Law, Professor
Iryna Vitaliivna Zhukova,
Candidate of Sciences in Public Administration,
Associate Professor

Published from november 2018
Pereodisity: 6 times on a year + one
Published according to the decision
of the Academic Council of the Research Center
for Forensic Examination on Intellectual
Property of the Ministry of Justice of Ukraine
(Protocol No 25 from 05.02.2021)

According to the Order of the Ministry of
Education and Science of Ukraine dated December
28, 2019 № 1643 (Annex 4), to the magazine was
assigned category "B" in the fields of legal sciences
and public administration.

The publication is included in Google Scholar,
as well as in international scientific databases:
Turkish Education Index (Turkey), Polish Scholarly
Bibliography (Poland), Eurasian Scientific Journal
Index, ResearchBib.

The authors are responsible for the content,
accuracy of the facts, quotes, numbers. The editors
reserves the right for a little change and reduction
(with preservation of the author's style and main
conclusions). Editors can not share the world views
of the authors and are not responsible
for the information provided. Materials filed
in the author's edition.
Reprinting – with the editorial's permission strictly.

Address of the editorial board: street Frometov-
skaya, 2, Kiev, 03039 mail: irina.pravo@ukr.net
<http://maup.com.ua/ua/ekspert.html>

Address of the editorial:
«Publishing Lira-K»
Certificate number 3981, series DK.
03142, Kyiv, street. V. Stusa, 22/1
tel / fax (044) 247-93-37; 228-81-12
Website: lira-k.com.ua, editorial: zv_lira@ukr.net

Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління : електронне
наукове видання : збірник. – 2021. – № 1 (13) – лютий. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. –
219 с.

Головний редактор:

Романенко Євген Олександрович – доктор наук з державного управління, професор, проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, Президент Асамблеї докторів наук з державного управління України, Академік Міжнародної Кадрової Академії, Академії наук вищої школи та Української Технологічної Академії, Почесний доктор Національного інституту економічних досліджень Грузії, Заслужений юрист України.

Заступники головного редактора:

Федоренко Владислав Леонідович – доктор юридичних наук, професор, DrHb-доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України.

Кислий Анатолій Михайлович – доктор юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту права Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Жукова Ірина Віталіївна – кандидат наук з державного управління, доцент, заступник директора з навчально-виховної роботи Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Члени редакційної колегії з державного управління:

1. **Акімова Людмила Миколаївна** – доктор наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

2. **Воротін Валерій Євгенович** – доктор наук з державного управління, професор, завідувач відділу комплексних проблем державотворення Інституту законодавства Верховної Ради України.

3. **Гурковський Володимир Ігорович** – доктор наук з державного управління, старший дослідник, професор кафедри інформаційної політики та цифрових технологій Національної академії державного управління при Президентові України, перший заступник директора ВГО «Центр дослідження проблем публічного управління».

4. **Кіслов Денис Васильович** – доктор наук з державного управління, доцент, член-кореспондент Української академії наук, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

5. **Кринична Ірина Петрівна** – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування Дніпропетровського регіонального інституту державного управління при Президентові України.

6. **Міхальський Томаш** доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету, Гданськ, Польща.

7. **Мотренко Тимофій Валентинович** – доктор філософських наук, професор, Академік Національної академії педагогічних наук України, професор кафедри публічного ад-

міністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

8. **Новак-Каляєва Лариса Миколаївна** – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

9. **Орлова Наталія Сергіївна** – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Київського національного торговельно-економічного університету.

10. **Рябцев Геннадій Леонідович** – доктор наук з державного управління, кандидат технічних наук, професор, професор Києво-Могилянської школи врядування, головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень, директор спеціальних проектів Науково-технічного центру «Псіхея», член Експертної ради Міністерства енергетики України, член Комітету з питань розвитку економічної конкуренції Торгово-промислової палати України, експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

11. **Сурай Інна Геннадіївна** – доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та публічної служби Національної академії державного управління при Президентові України.

12. **Тимошик Лілія Павлівна** – кандидат економічних наук, Вчений секретар Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, судовий експерт, оцінювач.

13. Хаджирадева Світлана Костянтинівна – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби Національної академії державного управління при Президентові України.

14. Якимчук Аліна Юріївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного уні-

верситету водного господарства та природокористування.

15. Яровой Тихон Сергійович – кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Члени редакційної колегії з права:

16. Ануфрієв Микола Іванович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної Академії управління персоналом.

17. Берназюк Ян Олександрович – доктор юридичних наук (конституційне право; муніципальне право), професор кафедри конституційного та міжнародного права, Заслужений юрист України, професор кафедри Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського.

18. Вечорек Лешик – доктор хабілітований, доцент, завідувач кафедри кримінального права, кримінології та криміналістики Відділення права та соціальних наук Університету Яна Кохановського в м. Кельце (Польща).

19. Дорохіна Юлія Анатоліївна – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Міжрегіональної Академії управління персоналом.

20. Заросило Володимир Олексійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Міжрегіональної Академії управління персоналом.

21. Кайдашев Роман Петрович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної Академії управління персоналом.

22. Кислий Анатолій Михайлович – доктор юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту права Міжрегіональної Академії управління персоналом.

23. Коваленко Валентин Васильович – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України.

24. Козаченко Олександр Іванович – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної

діяльності Міжрегіональної Академії управління персоналом.

25. Литвиненко Віктор Іванович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжрегіональної Академії управління персоналом.

26. Муравйов Кирило Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної Академії управління персоналом.

27. Нестерович Володимир Федорович – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка.

28. Ніколас Шмітт – кандидат наук, старший науковий співробітник Інституту федералізму Університету Фрібургу (Швейцарія).

29. Скрипнюк Олександр Васильович – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України, Заступник директора Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.

30. Титко Анна Василівна – кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ.

31. Фатхутдінов Василь Гайнулович – доктор юридичних наук, начальник головного управління Пенсійного фонду України у Київській області.

32. Яблонская-Бонса Йоланта – професор, доктор юридичних наук, керівник кафедри теорії, філософії та історії права Академії Леона Козьмінського в Варшаві, головний редактор часопису «Критика права» (Республіка Польща).

33. Яскренія Ежи – професор, доктор хабілітований (Dr Hab), декан Факультету юридичних і суспільних наук Університету ім. Яна Кохановського в м. Кельце, завідувач кафедри конституційного, європейського і міжнародного публічного права, Віце-президент Правління Польського Товариства конституційного права, Спікер Товариства Польських парламентаріїв, член Правління Європейського Товариства колишніх парламентаріїв Ради Європи (FP-AP) в Парижі (Польща)

Editor in Chief:

Romanenko Yevgen Oleksandrovykh – Doctor of Science in Public Administration, Professor, Vice-Rector of the Interregional Academy of Personnel Management, President of the Assembly of Doctors of Science in Public Administration of Ukraine, Academician of International Personnel Academy, Academy of Higher Schools and Ukrainian Technological Academy, Honorary Doctor of Economics and National Studies of Ukraine.

Deputy Editors:

Fedorenko Vladislav Leonidovich – Doctor of Law, Professor, Director of the Scientific Research Center of Forensic Examination from the questions of Intellectual Property of the Ministry of Justice of Ukraine.

Kisliy Anatoliy Mikhailovich – Doctor of Law, Professor, Director of the Educational and Research Institute of Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

Zhukova Iryna Vitaliivna – Candidate of Science in Public Administration, Associate Professor, Deputy Director from the Educational Work of the Educational and Scientific Institute of Management and Psychology of the State Institution of Higher Education UNIVERSITY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT.

Members of the editorial board of Public Administration:

1. **Akimova Liudmyla Nikolaevna** – Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

2. **Vorotin Valery Yevgenyovych** – Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Head of the Department of Complex Problems of State Building of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine.

3. **Gurkovsky Volodymyr Igorevich** – Doctor of Sciences in Public Administration, Senior Researcher, Professor of the Department of Information Policy and Digital Technologies of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, First Deputy Director of the Center for Research on Public Administration Problems. vladimir.

4. **Khadzhyradieva Svitlana Kostiantynivna** Doctor of Science in Public Administration, Professor Head of the Department of Public Administration and Public Service of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

5. **Kislov Denis Vasilievich** – Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, Corresponding Member of the Ukrainian Academy of Sciences, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Human Resources Management.

6. **Krynychna Iryna Petrivna** – Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Public Administration and Local Self-Government of Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

7. **Michalski Tomasz** Doctor of Science, Associate Professor, Department of Geography, Regional Development, Gdansk University, Gdansk, Poland.

8. **Motrenko Tymofii Valentinovich** – Doctor of Philosophy, Professor, Academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

9. **Novak-Kalyaeva Larisa Nikolaevna** – Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Public Administration of the Lviv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

10. **Orlova Nataliia Sergeevna** – Doctor of Sciences in Public Administration, professor, professor of the Department of Public Administration and Management of Kyiv National Trade and Economics University.

11. **Riabtsev Gennadii Leonidovych** – Doctor of Science (Dr. Hab.) in Public Administration, Candidate of Sciences (PhD) in Chemical Engineering, Professor, Professor of the Kyiv-Mohyla School of Governance; Chief Researcher of the National Institute for Strategic Studies; Special Projects Director of Scientific and Technical Centre PSYCHEA; Member of the Expert Board of Ministry of Energy of Ukraine, Member of the Committee on Economic Competition Development of the Chamber of Commerce and Industry of Ukraine; Expert of the National Agency for Higher Education Quality Assurance.

12. **Suray Inna Gennadyevna** – Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Pro-

fessor, Professor of Public Administration and Public Service at the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

13. Timoschik Liliya Pavlivna – Candidate of Economic Sciences, Scientific Secretary, Scientific and Research Center for Shipboard Expertise, Power Supply and Telecommunications Ministry of Justice of Ukraine, Shipboard Expert.

14. Yakymchuk Alina Yurievna – Doctor of Economics, professor, professor of the Department

of Public Administration, Documentation and Information Activity of the National University of Water Management and Nature Management.

15. Yarovoi Tikhon Sergeevich – Ph.D. in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

Members of the editorial board:

16. Anufriev Nikolai Ivanovich – Doctor of Law, Professor, Professor of the Department of Administrative, Financial and Banking Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

17. Bernaziuk Ian Alexandrovich – Doctor of Law (constitutional law; municipal law), Professor of the Department of Constitutional and International Law, Honored Lawyer of Ukraine, Professor of the department V.I. Vernadsky Taurida National University.

18. Dorokhina Juliia Anatolievna – Doctor of Law, Associate Professor, Professor of the Department of Security Management, Law Enforcement and Anti-corruption Activities of the Interregional Academy of Personnel Management.

19. Fatkhutdinov Vasyl Hajnulovitch – Doctor of Law, Head of the Main Department of the Pension Fund of Ukraine in the Kyiv region.

20. Jabłońska-Bonca Jolanta – Prof., dr hab., Head of the Department of Theory, Philosophy and History of Law of the Leon Kozminski Academy in Warsaw, Editor-in-Chief of the journal Critique of Law (Republic of Poland).

21. Kaydashev Roman Petrovich – Doctor of Law, Professor, Professor of the Department of Administrative, Financial and Banking Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

22. Kisly Anatoly Mikhailovich – Doctor of Law, Professor, Director of the Educational and Research Institute of Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

23. Kisly Anatoly Mikhailovich – Doctor of Law, Professor, Director of the Educational and Research Institute of Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

24. Kozachenko Oleksandr Ivanovich – Candidate of Legal Sciences, Senior Researcher, Professor of the Department of the Department of Security Management, Law Enforcement and Anti-corruption Activities of the Interregional Academy of Personnel Management.

25. Kovalenko Valentin Vasilievich – Doctor of Law, Professor, Honored Lawyer of Ukraine, Corresponding member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Leading Researcher of the Copy-

right and Related Rights Sector of the Laboratory of Copyright and Information Technologies of the Scientific and Research Center of Forensic Expertise on Intellectual Property of the Ministry of Justice of Ukraine.

26. Muraviov Kyrilo Volodymyrovych – Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Administrative, Financial and Banking Law of the Interregional Academy of Personnel Management.

27. Nesterovych Volodymyr Fedorovych – Doctor of Law, Associate Professor, Head of the Department of State and Legal Disciplines of Luhansk State University of Internal Affairs named after E.O. Didorenko.

28. Nicolas Schmitt – PhD, Senior Research Fellow of the Institute of Federalism of the University of Fribourg (Switzerland).

29. Skrypiuk Oleksandr Vasylovych – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Honored Lawyer of Ukraine, Deputy Director of the Institute of State and Law. V.M. Koretsky NAS of Ukraine.

30. Tytko Anna Vasylivna – Candidate of Law, Leading Researcher at the National Academy of Internal Affairs.

31. Vychorek Lesik – doctor habilitated, Associate Professor, Head of The Department of Criminal Law, Criminology and Criminalistics, The Faculty of Law and Social Sciences, Jan Kochanowski University in Kielce (Poland).

32. Yaskrenia Jerzy – professor, doctor habilitated (Dr Hab), Decan of the Faculty of Law and Social Sciences, University. Jan Kochanowski in Kielce, Head of the Department of Constitutional, European and International Public Law, Vice-President of the Board of the Polish Society of Constitutional Law, Speaker of the Society of Polish Parliamentarians, Member of the Board of the European Society of Former Parliamentarians of the Council of Europe (FP-AP) in Paris (Poland).

33. Zarosylo Volodymyr Olexijovych – Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Management of Security, Law Enforcement and Anti-Corruption Activity of the Interregional Academy of Personnel Management.

Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності

Федоренко Владислав Леонідович
Стратегічні пріоритети розвитку Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України у 2021–2023 роках 11

Тимощик Лілія Павлівна
Практика оцінювання збитків унаслідок неправомірного використання об'єктів інтелектуальної власності 35

Томачинський Сергій Миколайович
Алгоритм вирішення окремих задач судових експертиз в сфері інтелектуальної власності, які стосуються оптично активних сполук 52

Криміналістика і судова експертиза

Архіпов Віктор Віталійович
Особливості дослідження аптекарських товарів, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій 61

Крупка Анатолій Антонович, Кралуєк Марина Олександрівна, Черемнова Антоніна Іванівна, Сєногонова Людмила Іванівна, Кралуєк Євген Олександрович
Судова експертиза оцінки судноплавних засобів: теоретичний базис 76

Хомутенко Віра Петрівна, Чередніченко Алла Павлівна, Хомутенко Алла Віталіївна
Організаційно-методичні аспекти судових експертиз державних закупівель 84

Питання публічного права

Кисельова Олена Іванівна, Шевцов Ярослав Андрійович
Зловживання правами у трудових правовідносинах 94

Кравчук Ірина Володимирівна
Правове підґрунтя для створення уніфікованих систем публічних закупівель у країнах ЄС 102

Теорія та історія державного управління

Довженко Валентина Анатоліївна, Войтенко Архип Борисович, Кравець Ірина Вікторівна
Державне управління в Україні: історія розвитку та особливості сучасної системи 115

Дурман Олена Леонідівна
Використання системного підходу при прогнозуванні та плануванні зовнішньої політики України 126

Функціонування і розвиток механізмів державного управління

Романенко Євген Олександрович
В Україні з'явився єдиний державний орган з профілактики та подолання економічної злочинності 138

Бажора Олександр Олегович
Формування державної політики у сфері військово-технічного співробітництва: міжнародний та державно-правові аспекти 146

Залізняк Вікторія Петрівна
Державне регулювання зовнішньоторговельних відносин у країнах Європейського Союзу 161

Регіональне управління та місьцеве самоврядування

Дурман Микола Олександрович

Новації законодавства щодо
інституту старости в місцевому
самоврядуванні..... 169

Лопушинський Іван Петрович, Бондарева Ліна Володимирівна

Механізми запобігання
та протидії поширенню гострої
респіраторної хвороби Covid-19
на регіональному рівні
(на прикладі Херсонської області)..... 178

Сьомич Микола Іванович

Результативність
впровадження механізмів соціальної
підтримки громадян
Полтавською обласною радою..... 191

Сучасні технології управління в державі

Гайдученко Світлана Олександрівна

Прийняття відповідальних
і своєчасних управлінських
рішень органами публічної влади
як виклик сучасності..... 202

Рецензія на монографію

Коваленко Валентин Васильович

Рецензія на монографію кандидата
юридичних наук, доцента, доцента
кафедри конституційного права
інституту права київського національного
університету імені Тараса Шевченка
Сінькевич Олени Василівни
«Функції конституційного права
як галузі права України» 214

ФУНКЦІОНУВАННЯ І РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 35

[https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-1\(13\)-138-145](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-1(13)-138-145)

Романенко Євген Олександрович,

доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, Президент Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління, Проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, 03039, м. Київ, вул. Фрометівська, 2, тел.: (044) 264-52-54, e-mail: poboss1978@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2285-0543>

В УКРАЇНІ З'ЯВИВСЯ ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ОРГАН З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Анотація: визначено, що проголошений євроінтеграційний курс державної політики зобов'язує Україну забезпечувати ефективне функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, їх ефективний захист. Доведено, що перша спроба заснувати орган, відповідальний за боротьбу з фінансовими порушеннями, належить до весни 2013 року. Законопроект «Про Службу фінансових розслідувань України (фінансову поліцію)» розглядався міністерствами за ініціативою Податкової міліції. Відмічено, що команда обраного Президента Володимира Зеленського заявила, що з метою боротьби з корупцією планують створити окремий орган для розслідування справ про економічні злочини і подати законопроект про Службу фінансових розслідувань. Відповідний пункт є у програмі переможця виборів. На доручення глави держави проект закону № 1208 про Бюро фінансових розслідувань був унесений до Верховної Ради як невідкладний 30 серпня.

Проаналізовано ключові положення законопроекту «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д, що полягають в наступному: діяльність Бюро економічної безпеки України спрямовується і координується Кабінетом Міністрів; директора Бюро призначатиме Кабмін за поданням прем'єр-міністра і за результатами відкритого конкурсу. Термін перебування на посаді – 5 років (не більше двох термінів поспіль); кандидатуру директора відбиратиме конкурсна комісія. До неї увійдуть: три людини від Ради національної безпеки і оборони; три людини від Верховної Ради; три людини від Кабінету Міністрів; при Бюро економічної безпеки створять Раду громадського контролю, який буде стежити за його діяльністю. Зокрема, Рада розглядатиме звіт директора Бюро та надавати свої висновки. Доведено, що основними завданнями Бюро економічної безпеки України є: оцінка ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення; забезпечення економічної безпеки держави шляхом запобігання, виявлення, припинен-

ня, розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави; виявлення і розслідування злочинів, пов'язаних з отриманням і використанням міжнародної технічної допомоги та ін.

Ключові слова: Бюро економічної безпеки України; євроінтеграційний курс державної політики, економічна безпека держави, законопроект про Службу фінансових розслідувань.

Romanenko Yevhen Oleksandrovych,

Doctor of Science in Public Administration, Professor, Honored Lawyer of Ukraine, President of the Ukrainian Assembly of Doctors of Science in public administration, vice-rector, Interregional Academy of Personnel Management, 03039, Kyiv, str. Frometivska, 2, tel.: (044) 264-52-54, e-mail: poboss1978@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2285-0543>

THE SINGLE STATE AUTHORITY FOR PREVENTION AND FIGHTING ECONOMIC CRIME HAS APPEARED IN UKRAINE

Abstract: It is determined that the proclaimed European integration course of state policy obliges Ukraine to ensure the effective functioning of institutions that will guarantee the rule of law, respect for the rights and interests of individuals and legal entities, their effective protection. It has been proven that the first attempt to establish a body responsible for combating financial irregularities dates back to spring 2013. The draft law “On the Financial Investigation Service of Ukraine (Financial Police)” was considered by the ministries at the initiative of the Tax Police. It is noted that the team of President-elect Volodymyr Zelensky stated that in order to fight corruption they plan to create a separate body to investigate cases of economic crimes and submit a bill on the Financial Investigation Service. The corresponding item is in the program of the winner of elections. On behalf of the President, the draft law № 1208 on the Bureau of Financial Investigations was submitted to the Verkhovna Rada as urgent on August 30.

The key provisions of the draft law “On the Bureau of Economic Security of Ukraine” № 3087-d are analyzed, which are as follows: the activities of the Bureau of Economic Security of Ukraine are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers; The Director of the Bureau will be appointed by the Cabinet of Ministers on the proposal of the Prime Minister and based on the results of an open competition. Term of office – 5 years (not more than two consecutive terms); the candidacy of the director will be selected by the competition commission. It will include: three people from the National Security and Defense Council; three people from the Verkhovna Rada; three people from the Cabinet of Ministers; the Bureau of Economic Security will set up a Public Oversight Board to oversee its activities. In particular, the Council will consider the report of the Director of the Bureau and provide its conclusions. It is proved that the main tasks of the Bureau of Economic Security of Ukraine are: assessment of risks and threats to the economic security of the state, development of ways to minimize and eliminate them; ensuring the economic security of the state by preventing, detecting, stopping, investigating criminal offenses that encroach on the functioning of the state economy; detection and investigation of crimes related to the receipt and use of international technical assistance, etc.

Keywords: Bureau of Economic Security of Ukraine; European integration course of state policy, economic security of the state, the bill on the Financial Investigation Service.

Постановка проблеми. Проголошений євроінтеграційний курс державної політики зобов'язує Україну забезпечувати ефективне функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, їх ефективний захист.[1]

Наразі правоохоронну функцію в сфері економічних порушень бізнесу виконують податкова міліція, Служба безпеки України та Національна поліція України. За даними офіційної статистики Офісу Генерального прокурора у 2019 році було зареєстровано 1287 кримінальних проваджень за ухилення від сплати податків. Водночас на стадії досудового розслідування у цьому році було закрито 262 кримінальні провадження, з яких 259 – за відсутності складу/події кримінального правопорушення. Результатами судового розгляду відповідних справ за визначений період у Єдиному державному реєстрі судових рішень наявні всього 18 вироків, а саме: 10 обвинувальних вироків, із яких 3 – на підставі угод про визнання винуватості та 8 виправдальних вироків.

Така статистика свідчить про недостатньо ефективну роботу в першу чергу податкової міліції у розслідуванні економічних злочинів, необхідність позбавити правоохоронні органи від невластивих їм функцій та відокремити правоохоронну функцію від сервісної функції податкової.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В українській науці не достатньо висвітлені питання правового регулювання діяльності інститутів, які гарантують верховенство права, додержання прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, їх ефектив-

ний захист. Певні аспекти особливостей правового забезпечення процесу розслідування економічних злочинів можна знайти у працях: Г.М. Андреевої, М.О. Баймуратова, У. Бека, Ж.Ж. Білалової, Н.А. Бобрової, Дж. Б'юкенена, Г.А. Гаджисєва, А.З. Георгіци, Н. Дагласа, В.В. Дементьева та ін.

Мета статті. Метою даної статті є дослідження нормативно-правової регламентації розслідування економічних злочинів.

Виклад основного матеріалу. Створення єдиного державного органу, відповідального за боротьбу з економічними злочинами, та уникнення дублювання відповідних функцій у різних правоохоронних органах – це також одна з вимог Меморандуму про економічну та фінансову політику. Бюро економічної безпеки – правоохоронна організація у сфері охорони економічної безпеки держави, що створюється українською владою. Мета служби – протидія економічним злочинам проти держави. Бюро задумується як фінансова поліція країни, з урахуванням досвіду ФБР та Державного агентства США з протидії фінансовим злочинам (FinCEN).

Перша спроба заснувати орган, відповідальний за боротьбу з фінансовими порушеннями, належить до весни 2013 року. Законопроект «Про Службу фінансових розслідувань України (фінансову поліцію)» розглядався міністерствами за ініціативою Податкової міліції.[2]

25 березня 2014 року Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк доручив підготувати концепцію формування Служби фінансових розслідувань і необхідні документи для її створення. СФР повинна замінити податкову

міліцію і включити в себе підрозділи МВС та СБУ по боротьбі з економічними злочинами.[3] 6 серпня на засіданні Уряду Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк ще раз запропонував створити єдину фінансову службу розслідувань, ліквідувавши податкову міліцію і ще чотири органи державної влади, які займалися перевітками суб'єктів підприємницької діяльності. За два дні Кабмін затвердив законопроект «Про основи запобігання та боротьби з економічними правопорушеннями»[. Він був зареєстрований у Верховній Раді України за № 4449а,[4] 27 листопада 2014 після критики проекту зі сторони МВС та профільного комітету Верховної Ради він був відкликаний[.

Групою народних депутатів 15.03.2016 р. був запропонований законопроект №4228 «Про Фінансову поліцію».[5] Фінансова поліція утворюється на заміну податковій міліції. Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков висловився за створення єдиного органу, що займатиметься розслідуванням злочинів у сфері економіки на кшталт Служби фінансових розслідувань США. [6]

В лютому 2017 р. міністр фінансів презентував законопроект щодо створення органу протидії фінансовим злочинам – Служби фінансових розслідувань (СФР). До основних функцій Служби належатиме виявлення, припинення, розкриття та досудове розслідування злочинів у економічній-фінансовій-податковій сферах, а також аналітична і профілактична робота[27]. 22 березня КМУ схвалив законопроект як урядовий.[7] Законопроект про СФР не знайшов підтримки на рівні парламенту, президента та силових відомств. У грудні 2017 року

Президент забрав естафету реформи податкової міліції у Міністерства фінансів і передав її Верховній раді (Н.Южаніній).

В лютому 2018р. Міністерства фінансів України та Литви вирішили створити Координаційний комітет для реалізації реформи ДФС та створення Служби фінансових розслідувань. 19 березня 2018р. у Верховній Раді було зареєстровано проект Ніни Южаніної про Національне бюро фінансової безпеки (НБФБ) як правоохоронний орган із спецстатусом, підзвітний президенту та парламенту.[8] Національне бюро фінансової безпеки України матиме статус, завдання, повноваження та гарантії незалежності, за аналогією з Європейським агентством з боротьби з шахрайством, відоме як OLAF, що вже майже 20 років стоїть на сторожі фінансової безпеки Європи. В основі діяльності НБФБ, як і в основі роботи OLAF – новітня методологія організації правоохоронної діяльності керована аналітикою, що передбачає збір інформації з компетентних джерел, її акумулювання в системі управління ризиками та подальший аналіз для виявлення ризиків і загроз фінансовій безпеці держави.

Міністр фінансів України Данилюк розкритикував його, знайшовши 18 вразливостей, та рекомендував не приймати закон навіть в першому читанні.

Команда обраного Президента Володимира Зеленського заявила, що з метою боротьби з корупцією планують створити окремий орган для розслідування справ про економічні злочини і подати законопроект про Службу фінансових розслідувань. Відповідний пункт є у програмі перемож-

ця виборів. На доручення глави держави проєкт закону № 1208 про Бюро фінансових розслідувань був унесений до Верховної Ради як невідкладний 30 серпня.[9] Проте, вже 2 жовтня його зняли з розгляду. Тим часом, 2 жовтня, Верховна Рада прийняла в першому читанні інший законопроект № 1208-2 авторства народних депутатів Василевської-Смаглюк та Монастирського, За його ухвалення проголосували 270 народних депутатів. Законопроект передбачалося створення Бюро фінансових розслідувань як центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом міністрів через міністра фінансів. Бюро фінансових розслідувань складається з центрального апарату та 7 територіальних управлінь, зареєстрованих як юридичні особи публічного права. Законопроект не передбачав ліквідацію будь-яких підрозділів Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ, але до Бюро фінансових розслідувань переходять повноваження щодо розслідування економічних злочинів. Законопроект Василевської-Смаглюк — Монастирського відхилено 17 січня 2020р.

2 липня 2020р. було зареєстровано у Верховній раді новий законопроект Гетманцева та інших депутатів від фракції «Слуга народу» «Про Бюро економічної безпеки України» (№ 3087-д), який 3 вересня 2020р. пройшов перше читання.[10]

В серпні 2020р. уряд України, в обмін на макрофінансову допомогу від ЄС 1,2 мільярда євро, взяв на себе, одним з пунктів, зобов'язання щодо ліквідації податкової міліції та створення нового політично незалежного агент-

ства для розслідування серйозних економічних та фінансових злочинів.

До законопроекту «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д до другого читання народні депутати подали близько 1500 поправок. Верховна Рада України 28 січня 2021р. підтримала в другому читанні і в цілому законопроект про створення Бюро економічної безпеки України. За проєкт закону № 3087-д проголосували 242 народних депутата: 201 – від «Слуги народу», 16 – від «Голосу», 3 – від групи «За майбутнє», 17 – від групи «Довіра», 5 позафракційних. Решта фракцій не дали за документ жодного голосу.

Документ передбачає створення Бюро економічної безпеки як державного правоохоронного органу, на який покладаються завдання щодо запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності (тобто в сфері економіки). Бюро буде створено замість податкової міліції та оптимізації структури та чисельності органів, які ведуть боротьбу зі злочинами в сфері економіки, усунення дублювання їх функцій.

Ключові положення законопроекту полягають в наступному:

- Діяльність Бюро економічної безпеки України спрямовується і координується Кабінетом Міністрів.

- Директора Бюро призначатиме Кабмін за поданням прем'єр-міністра і за результатами відкритого конкурсу. Термін перебування на посаді – 5 років (не більше двох термінів поспіль).

- Кандидатуру директора відбиратиме конкурсна комісія. До неї увійдуть: три людини від Ради національ-

ної безпеки і оборони; три людини від Верховної Ради; три людини від Кабінету Міністрів.

- До складу центрального апарату і територіальних управлінь Бюро входитимуть до 4000 чоловік. Працівники інформаційно-аналітичного підрозділу будуть детективами, але не будуть наділятися повноваженнями застосовувати поліцейські заходи.

- При Бюро економічної безпеки створять Раду громадського контролю, який буде стежити за його діяльністю. Зокрема, Рада розглядатиме звіт директора Бюро та надавати свої висновки. Основними завданнями Бюро економічної безпеки України є:

- виявлення зон ризиків у сфері економіки шляхом аналізу структурованих і неструктурованих даних;

- оцінка ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення;

- забезпечення економічної безпеки держави шляхом запобігання, виявлення, припинення, розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави;

- виявлення і розслідування злочинів, пов'язаних з отриманням і використанням міжнародної технічної допомоги;

- складання аналітичних висновків і рекомендацій для державних органів з метою підвищення ефективності прийняття ними управлінських рішень з регулювання відносин у сфері економіки та інше.

При створенні Бюро передбачений перехідний період. Кримінальні виробництва передадуть Офісу генпрокурора. Коли в штаті Бюро економічної безпеки буде 30% працівників – виробництва перейдуть до нього. На потреби Бюро в держбюджеті на 2021 рік передбачено 587 млн. грн. [10]

29 січня 2021р. Верховна Рада внесла зміни до Податкового кодексу України, відклавши термін припинення повноважень податкової міліції до запуску Бюро економічної безпеки. За ухвалення відповідного законопроекту №4090 за основу проголосували 258 народних депутатів, його прийняття в цілому як закону підтримали 259 нардепів.[11] Необхідність прийняття закону зумовлена необхідністю врегулювання питання діяльності органів податкової міліції в період вступу в силу закону «Про Бюро економічної безпеки України». Зокрема, згідно з внесеними в 2017 році поправками до Податкового кодексу, на наступний день після вступу в силу закону про Бюро економічної безпеки органи податкової міліції перестають існувати, оскільки з Податкового кодексу виключається відповідний розділ. Однак, як вказують автори закону, до цього часу Бюро економічної безпеки України та його територіальні підрозділи ще не будуть створені. Відповідно, законом «з метою забезпечення виконання конституційного принципу безперервності і стабільності функціонування центральних органів виконавчої влади», запропоновано продовжити повноваження органів податкової міліції на період до створення Бюро економічної безпеки України та його територіальних підрозділів, але не довше, ніж шість місяців з дати вступу в силу закону про Бюро.

Висновки. Таким чином в Україні створене Бюро економічної безпеки в якості центрального органу виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, які посягають на функціону-

вання економіки держави. Крім того, законом передбачені зміни в закон «Про оперативно-розшукову діяльність», згідно з якими спецпідрозділу Служби безпеки України позбавляються функцій розслідування злочинів, пов'язаних з боротьбою з корупцією і організованою злочинністю. Законом продовжено повноваження органів податкової міліції на період до створення Бюро економічної безпеки України та його територіальних підрозділів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Романенко Є.О., Мартишин Д.С. Новий закон у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом починає діяти// Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління: електронне наукове видання : збірник. – 2020. – № 2 (8) – квітень. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – с.37-46.

2. Про службу фінансових розслідувань України / Личные финансы, 01.04.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfin.com.ua/pro-sluzhbu-finansovih-rozsliduvan-ukrayini/>.

3. Яценюк доручив створити Службу фінансових розслідувань на базі підрозділів податкової, МВС і СБУ / ZN.UA, 25.03.2014 – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/yacenyuk-doruchiv-stvoriti-sluzhbu-finansovih-rozsliduvanna-bazi-pidrozdiliv-podatkovoyi-mvs-i-sbu-140381_.html/

4. <https://www.tax.gov.ua/diyalnist/regulyatorna-politika-/regulyatorna-politika/arhiv/2014-rik/63287.html/>

5. Про фінансову поліцію: проект Закону від 15.03.2016 р. №4228.

6. Аваков хоче єдиний орган фінрозслідувань і «реформи» СБУ та ДержНС /

УП, 11 червня 2016 – Режим доступу: www.pravda.com.ua › page.30.

7. Кабмін схвалив закон про створення Фінансової поліції / УП, 22 березня 2017- Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/news/2017/03/22/7138909/>.

8. Про Національне бюро фінансової безпеки України: проект Закону від 19.03.2018р. №8157 Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63676

9. Про Бюро фінансових розслідувань; проект Закону від 30.08.2019. № 1208 – https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66516

10. Про Бюро економічної безпеки України: проект Закону від 02.07.2020 № 3087-д http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69331

11. Про внесення змін до прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» щодо терміну набрання чинності окремими положеннями: проект Закону від 14.09.2020 №4090 – http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69922

REFERENCES:

1. Romanenko, Ye.O., Martyshyn, D.S. (2020). Novyi zakon u sferi zapobihannia ta protydii lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom pochynaie diiaty [A new law in the field of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime begins to operate]. Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia – Expert: paradigms of legal sciences and public administration, 2(8), 37-46 [in Ukrainian].

2. Major Holders of the US Treasury Securities as of July 2013. (2013). pfin.com.ua. Retrieved from <http://pfin.com.ua/pro-sluzhbu-finansovih-rozsliduvan-ukrayini/m> [in English].

3. Belous, A. (2014). Yatseniuk doruchyv stvoryty Sluzhbu finansovykh rozsliduvan na bazi pidrozdiliv podatkovoi, MVS i SBU [Yatsenyuk instructed to create the Financial Investigation Service on the basis of tax, MIA and SSU units]. zn.ua. Retrieved from https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/yacenyuk-doruchiv-stvoriti-sluzhbu-finansovih-rozsliduvannya-bazi-pidrozdiliv-podatkovoyi-mvs-i-sbu-140381_.html/ [in Ukrainian].

4. Proekt Zakonu Ukrainy "Pro osnovy zapobihannya ta borotby z ekonomichnymy pravoporushenniamy" [Draft Law of Ukraine "On Fundamentals of Prevention and Combating Economic Offenses"]. www.tax.gov.ua. Retrieved from <https://www.tax.gov.ua/diyalnist-/regulyatorna-politika-/regulyatorna-politika/arhiv/2014-rik/63287.html/> [in Ukrainian].

5. Proekt Zakonu "Pro finansovu politsiiu" : vid 15.03.2016 r., № 4228 [The draft law "On the financial police" from 15.03.2016, № 4228]. portal.rada.gov.ua. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58400 [in Ukrainian].

6. Avakov khoche yedynyi orhan finrozsliduvan i «reformy» SBU ta DerzhNS [Avakov wants a single body of financial investigations and "reform" of the SSU and GosNS]. (2016). www.pravda.com.ua. Retrieved from <https://www.pravda.com.ua/news/2016/06/11/7111501/> [in Ukrainian].

7. Kabmin skhvalyv zakon pro stvorennia Finansovoi politsii [The Cabinet of Ministers approved the law on the establishment of the Financial Police]. (2017). www.pravda.com.ua. Retrieved from <https://www.pravda.com.ua/news/2017/03/22/7138909/> [in Ukrainian].

8. Proekt Zakonu "Pro Natsionalne biuro finansovoi bezpeky Ukrainy" : vid 19.03.2018r.,

№ 8157 [Draft law "On the National Bureau of Financial Security of Ukraine" from March 19, 2018, №8157]. portal.rada.gov.ua. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63676 [in Ukrainian].

9. Proekt Zakonu "Pro Biuro finansovykh rozsliduvan" : vid 30.08.2019, № 1208 [Draft law "On the Bureau of Financial Investigations" from 30.08.2019, № 1208]. portal.rada.gov.ua. Retrieved from https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66516 [in Ukrainian].

10. Proekt Zakonu "Pro Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy" : vid 02.07.2020, № 3087-d [Draft law "On the Bureau of Economic Security of Ukraine" from 02.07.2020, № 3087-d]. portal.rada.gov.ua. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69331 [in Ukrainian].

11. Proekt Zakonu "Pro vnesennia zmin do prykintsevykh ta perekhidnykh polozhen Zakonu Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo pokrashchennia investytsiinoho klimatu v Ukraini" shchodo terminu nabrannia chynnosti okremymy polozhenniamy" : vid 14.09.2020, № 4090 [Draft Law "On Amendments to the Final and Transitional Provisions of the Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine on Improving the Investment Climate in Ukraine" on the Term of Entry into Force of Certain Provisions" from 14.09.2020, №4090]. portal.rada.gov.ua. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69922 [in Ukrainian].